

European Women and Sport

10. europska konferencija o ženama u sportu

London poziva: Vodič za organizaciju rodno ravnopravnih sportskih priredbi

UVOD

Ovaj je vodič izrađen u sklopu Europske konferencije o ženama u sportu održane 2011. godine u Londonu kao domaćinu Olimpijskih i Paraolimpijskih igara u ljeti 2012. godine. U njemu se prepoznaje napredak vezan za povećanje sudjelovanja žena u sportu u Europi te se prihvaća činjenica da se sljedeći korak sastoji u osiguravanju uvođenja rodno osviještene politike u sve vidove sporta. Ovaj se dokument posebno poziva na načela Brightonske deklaracije o ženama u sportu iz 1994. godine.

POZADINA

10. europska konferencija o ženama u sportu, koja je okupila sportske djelatnike/djelatnice i praktičare/praktičarke održana je u Londonu, u Ujedinjenom Kraljevstvu od 15. do 18. rujna 2011. godine. Teme konferencije uključivale su postizanje visokih rezultata u svim vidovima ženskog sporta, od treniranja i vodstva do elitnih sportašica te uvođenje rodno osviještene politike.

Sto sedamdeset i pet izaslanika/izaslanica iz 32 zemlje, zastupnika/zastupnica vladinih tijela i nevladinih organizacija, nacionalnih olimpijskih i paraolimpijskih odbora i nacionalnih sportskih saveza, prihvatilo je sljedeće savjete u obliku vodiča namijenjenog ponuđačima velikih sportskih priredbi, domaćinima većih sportskih priredbi te organizatorima lokalnih sportskih priredbi.

SVRHA

Provedena su mnoga istraživanja o učinku sportskih priredbi – od gospodarskih koristi i gospodarskog oporavka do nadahnuća i sudjelovanja u njima. Ne treba podcijeniti utjecaj žena na sportske priredbe. Razmatranje njihova sudjelovanja na svakoj razini, od izrade ponuda, do izbora, u svojstvu volonterki ili gledateljica, povećat će kvalitetu i učinak svake priredbe te pružiti nove prilike kvalificiranim, predanim i strastvenim osobama koje žele dati svoj doprinos.

Svrha ovog dokumenta jest usmjeravanje, podržano načelima ravnopravnosti spolova iz Brightonske deklaracije, osoba i organizacija koje nude i organiziraju sportske priredbe i koje su domaćini takvih priredbi na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Iako se sve priredbe međusobno razlikuju, nadamo se da će prihvaćanje ovih smjernica omogućiti iskorištavanje vještina i energije kojima žene mogu doprinijeti nekoj sportskoj priredbi te da će što je više moguće pozitivno utjecati na sudjelovanje žena u sportu.

PRIMJENA BRIGHTONSKE DEKLARACIJE NA SPORTSKE PRIREDBE

1. RAVNOPRAVNOST I JEDNAKOST U DRUŠTVU I SPORTU

Potrebno je uložiti izniman trud pri planiranju sportskih priredbi kako bi se svim ženama i muškarcima, bez obzira na njihovu rasu, nacionalnost, jezik, vjeru, uvjerenje, seksualno usmjerenje, dob, ovisne osobe, bračni i partnerski status, invalidnost, političko uvjerenje ili opredjeljenje ili društveno podrijetlo omogućilo da se osjećaju dobrodošli i sposobni preuzeti bilo koju ulogu u sportskoj priredbi.

- U prvoj mogućoj prilici aktivno uključite oba spola u razmatranje ponuda za organizaciju neke priredbe, bilo u svojstvu sportaša/sportašica, kvalificiranih stručnjaka/stručnjakinja ili volontera/volonterki

- Razmislite postoji li opasnost da pri planiranju neke ponude ili priredbe muškarci ili žene budu stavljeni u nepovoljan položaj
- Planirajte kako uključiti muškarce i žene iz različitih sektora društva u različite aktivnosti i na svim razinama.
- Osigurajte da se, dok razvijate svoj projekt, jednako čuju glasovi kako muškaraca tako i žena.

2. SADRŽAJI

Kvaliteta ponuđenih sadržaja može utjecati na uključivanje neke osobe u sportske priredbe. Svi, uključujući žene i djevojke, žele svoje vrijeme provoditi u lijepim, sigurnim i ugodnim prostorima koji im pružaju kvalitetne sadržaje, kao što su čiste svlačionice, mogućnost brige o djeci, prostore za gledatelje i prostore za druženje. Žene više od muškaraca koriste javni prijevoz, stoga je to jedan od čimbenika koji utječe na njihovo sudjelovanje.

- Pri izradi/obnovi sadržaja, razmislite o tome kako bi se takav okoliš svidio muškarcima i ženama u ulogama sudionika/sudionica, gledatelja/gledateljica i sportskih djelatnika/djelatnica
- Planirajte način na koji bi se pogodnosti, poput sadržaja za brigu o djeci ili veze s javnim prijevozom, mogle iskoristiti za poticanje sudjelovanja u sportskoj priredbi
- U sklopu priredbe za čiju ste organizaciju odgovorni stvorite ugodan, privlačan i srdačan okoliš za muškarce i žene, koji odražava potrebe osoba iz različitih društvenih sektora.
- Osigurajte prostore za sudjelovanje i druženje kako biste što više povećali užitak sudionika/sudionica sportske priredbe.

3. ŠKOLA I JUNIORSKI SPORT

Mnogi mladi ljudi, a posebno djevojke, u pubertetskoj dobi izgube interes za sport i prestaju u njemu sudjelovati. Istraživanja su pokazala da postoji veća vjerojatnost da će djevojke ostati u sportu ako redovito viđaju žene koje u njemu sudjeluju. Lokalne, nacionalne ili međunarodne sportske priredbe mogu nadahnuti djevojke da ostanu sportski aktivne i stvore trajne uzore. Važno je da se djevojke u pubertetu nastave redovito baviti sportom kako bi stvorile naviku koja će trajati cijeli život.

- Izradite plan sportske ostavštine s osiguranim sredstvima za zajednicu u kojoj se organizira vaša priredba, a koji će osigurati jednake mogućnosti pružanja nadahnuća djevojkama i mladićima
- Koristite pozitivne uzore za prenošenje poruka ovoj dobnoj skupini kroz klubove i škole, a koji će uključivati, ne samo sudionike/sudionice, već i sportske djelatnike/djelatnice i trenere/trenerice
- Razmislite o načinu na koji promičete sliku svog sporta i same sportske priredbe, koji će potaknuti želju djevojka i mladića za sudjelovanjem, koji će im pružiti nadahnuće i mogućnost pristupa radi ostvarivanja njihovih interesa i nakon završetka sportske priredbe
- Izradite plan društvenih medija oko svoje priredbe koji će osigurati da komunikacija s mladima bude što učinkovitija te da se održi i nakon završetka priredbe.

4. POTICANJE SUDJELOVANJA

Sudjelovanje žena u sportu još uvijek zaostaje za sudjelovanjem muškaraca, često zato što se tijekom organizacije sportskih priredbi ne razmišlja o željama i potrebama žena. Organizatori moraju uzeti u obzir činjenicu da žene cijene fleksibilnost u onome što rade i načinu na koji to rade. Tradicionalni modeli godišnjeg članstva s fiksnim rasporedom treninga i natjecanja ne odgovaraju stilu života mnogih ljudi, kako žena tako i muškaraca, ali priredbe, poput dobrotvornih utrka na 5 km, su pokazale da među ženama postoji velika potražnja za takvim aktivnostima, ukoliko se brine o njihovim potrebama i željama.

- Izradite jasan plan za podizanje razine sudjelovanja kroz aktivnosti prije, tijekom ili nakon održavanja sportske priredbe

- Suradujte s lokalnim tijelima radi osiguravanja fleksibilnih mogućnosti potaknutih vašom sportskom priredbom
- Osigurajte da osobe koje predstavljaju javno lice vaše priredbe djeluju ljubazno kako prema muškarcima tako i prema ženama te da šalju pozitivnu poruku o sudjelovanju u sportu.

5. VRHUNSKI SPORT

Vrhunske sportske priredbe na nacionalnoj, europskoj i svjetskoj razini trebale bi odražavati ravnopravnost između muškaraca i žena u smislu izrade rasporeda, sklapanja komercijalnih partnerstava, promidžbe i novca koji se nudi kao nagrada. Komercijalni pokrovitelji mnogo manje ulažu u ženski nego u muški sport, iako najbolje priredbe privlače veliku publiku, povećavaju broj gledatelja i dobivaju visoke ocjene. Ženski sport mogućim pokroviteljima nudi mnogo isplativiji put u sport i svijest o trgovačkim markama.

- Provjerite postupa li se u planovima jednako prema muškarcima i ženama te je li izrijekom najavljeno na koji će se način priredba promicati, prezentirati, voditi i kako će se dijeliti nagrade
- Razmislite o različitim promidžbenim materijalima za privlačenje ženske i muške publike
- Ako se radi o priredbi namijenjenoj samo jednom spolu, poduzmite mjere u svrhu osiguravanja zastupljenosti drugog spola u svojstvu organizatora/organizatorica i sportskih djelatnika/djelatnica
- Povećajte na najveću moguću mjeru prilike za pokrovitelje i broj ugovora o emitiranju ženskih sportskih priredbi pozicioniranjem robnih marki.

6. SPORTSKO VODSTVO

Usprkos raznim programima za razvoj vodstva, kada se radi o odlučivanju u svim sportovima, žene su još uvijek podzastupljene. Žene su činile samo 9% šefova misija na Olimpijadi 2008. godine i (*potrebno dodati – podatke Gertrudina istraživanja o ženskom vodstvu u Europi*). Organizacije koje priređuju sportske priredbe imaju priliku ugraditi nove vještine, različita gledišta i inovacije u svoje postupke planiranja i provedbe planova.

- Izradite planove koji osiguravaju jednaku zastupljenost žena i muškaraca na položajima na kojima se donose odluke
- Provodite programe posvećene osiguravanju poticanja žena na preuzimanje dužnosti poput članica upravnih odbora, trenerica i sportskih djelatnica
- Iskoristite žene koje su trenutno na vodećim položajima kao uzore ili mentore drugim ženama
- Osigurajte uspostavu otvorenih postupaka za izbor i zapošljavanje.

7. OBRAZOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Nositelji obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja trenera/trenerica i drugog osoblja trebaju osigurati da obrazovni proces odražava različite potrebe žena i muškaraca, bilo da se radi o sudionicima/sudionicama, gledateljima/gledateljicama ili sportskim djelatnicima/djelatnicama. Biti domaćinom velikih sportskih priredbi pruža jedinstvenu priliku za stvaranje održivoga ljudskog kapitala putem osposobljavanja i usavršavanja sportskih djelatnika/djelatnica, volontera/volonterki i trenera/trenerica te njihova izlaganja novim izazovima i iskustvima tako da ih se učinkovito rasporedi tijekom trajanja priredbe.

- Uspostavite konkretne programe za razvoj ljudskih potencijala radi unaprjeđenja vještina žena i muškaraca u različitim ulogama
- Osigurajte integraciju tih programa u ponudu i planiranje priredbe kako biste do najveće moguće mjere povećali prilike za raspoređivanje ljudi
- Planirajte načine na koje ćete pružiti podršku novim sportskim djelatnicima/djelatnicama, volonterima/volonterkama i trenerima/trenericama prije, tijekom i nakon priredbe kako biste osigurali da budu što uspješniji i, što je najvažnije, kako biste ih zadržali u sportu

8. INFORMACIJE I ISTRAŽIVANJA O SPORTU

Tijela i osobe nadležne za istraživanje i pružanje informacija o sportu moraju osigurati da istraživanja uzmu u obzir različita iskustva muškaraca i žena te da informacije budu razvrstane prema spolu kako bi se istakle te razlike te kako bi se tako izložene informacije mogle iskoristiti za kreiranje budućih politika vezanih uz sportske priredbe.

- Provjerite jeste li kod kreiranja politika iskoristili istraživanja koja odražavaju stavove i iskustva kako muškaraca tako i žena
- Provedite procjenu učinka politika, strategija i programa te jasno naznačite mjesta gdje je politika ravnopravnosti spolova uzeta u obzir pri njihovoj izradi
- U fazama planiranja i razvoja priredbe, iskoristite sve raspoložive informacije, primjerice, dobru praksu u treniranju žena ili istraživanja o zahtjevima gledatelja/gledateljica
- Osigurajte da tijekom praćenja i procjene učinka nekog projekta ili događaja budete u stanju razvrstati odgovore prema spolu, tako da se te informacije mogu koristiti za buduću organizaciju nekog događaja.

9. SREDSTVA/PROMIDŽBA

Promidžba priredbi je važna za poticanje ne samo sudjelovanja sportašica, već i volonterki i gledateljica. Žene na reklame reagiraju drugačije od muškaraca, stoga bi možda reklamne kampanje namijenjene njima trebale koristiti posebne strategije.

- Provjerite jeste li prepoznali potrebu za drugačijom komunikacijom prema muškoj odnosno prema ženskoj publici te prema tomu rasporedite sredstva
- Segmentirajte svoje tržište na primjeren način radi učinkovitije komunikacije
- Iskoristite postojeće ženske i muške mreže ili medije u svrhu informiranja o raspoloživim mogućnostima.

10. DOMAĆA I MEĐUNARODNA SURADNJA

Vladina tijela i nevladine organizacije trebaju promidžbu pitanja ravnopravnosti spolova i razmjenu primjera dobre prakse vezane za politike i programe ženskog sporta ugraditi u svoje veze s drugim organizacijama u sklopu domaćih i međunarodnih priredbi.

- Provjerite, posebno za priredbe koje se financiraju iz javnih sredstava, uključuju li ponude i kriteriji za podnošenje ponuda obvezu uključivanja žena i muškaraca u svim fazama i na svim razinama priredbe
- Provedite sveobuhvatno praćenje i ocjenjivanje u svrhu mjerenja učinka neke priredbe na žene i muškarce, uključujući medalje koje su osvojili, informacije o trenerima/trenericama, sportskim djelatnicima/djelatnicama i volonterima/volonterkama razvrstane prema spolu te učinka povezanih inicijativa za razvoj sporta na žene i muškarce
- Iskoristite povratne informacije o priredbi i rezultate praćenja za bolju organizaciju budućih događaja i konkretnih sportskih priredbi na lokalnoj i nacionalnoj razini.

London
15. rujna 2011.